

Deel vier: "ik beslis"

"Ik beslis"

De wereld staat niet stil, zij verandert voortdurend. Dit creëert nieuwe mogelijkheden en uitdagingen. Vandaag nemen technologische ontwikkelingen met en voor de verwerking van persoonsgegevens in deze wereld een belangrijke plaats in, ook in de leefwereld van kinderen en jongeren. Technologie is een verrijking van hun leefwereld. Toch worden technologische ontwikkelingen vaak als een bedreiging beschouwd voor de privacy. Aan elke gegevensverwerking via apps, sociale netwerksites, op school, in de sportclub, ... zijn immers risico's verbonden op het vlak van privacybescherming. Wanneer er echter bewust en verantwoordelijk wordt omgegaan met persoonsgegevens van zowel zichzelf als van anderen, kunnen kinderen, jongeren en hun ouders vertrouwen hebben in deze nieuwe technologieën en genieten van de vele positieve mogelijkheden die zij bieden.

'Ik beslis' is dan ook gefundeerd op het uitgangspunt dat de bescherming van de privacy van onze kinderen en jongeren pas dan kan slagen wanneer zij zich bewust zijn van hun privacy en van die van anderen. Daarom zijn de website www.ikbeslis.be en alle projecten van 'ik beslis' erop gericht jongeren te tonen hoe ze zich een privacyvriendelijke attitude kunnen toe-eigenen, voor zichzelf maar ook ten aanzien van de anderen. Het ondersteunend team achter het 'ik beslis'-project bestaat uit een groepje medewerkers van de Privacycommissie, allen met verschillende achtergrond maar met één gemeenschappelijke overtuiging: jongeren moeten worden gestimuleerd bij de ontwikkeling van hun privacyreflex.

Omdat ook ouders en scholen met heel wat vragen zitten rond de privacy van hun kinderen en leerlingen, wil 'ik beslis' ook voor hen een bron van informatie zijn. 'Ik beslis' wil hen daarenboven ook, als voornaamste actoren in de opvoeding van kinderen en jongeren, stimuleren om bij te dragen aan de bewustwording rond privacy bij kinderen en jongeren.

Het centrale informatieproduct van 'ik beslis' is haar website www.ikbeslis.be. Deze website bevat informatie rond de bescherming van persoonsgegevens op maat van verschillende doelgroepen: jongeren, ouders en leerkrachten.

1 'ik beslis'-acties in 2016

In 2016 werd voortgebouwd op het in 2015 gelanceerde thema 'recht op afbeelding'. Een thema dat brandend actueel bleek te zijn en zeer goed onthaald werd door de onderwijswereld, de jongeren zelf en experts. Getuige hiervan zijn de nog steeds binnenlopende bestellingen van onze folder 'Recht op afbeelding – Hoe zit dat?' (13.673 bestelde exemplaren in 2016), het winnen van de M-Award voor beste Mediawijs Onderwijsinitiatief voor onze campagne rond het recht op afbeelding (zie infra) en de vraag van de organisatoren van La Semaine Numérique om workshops over het recht op afbeelding te geven (zie infra).

Dit jaar lag de focus bij het thema 'recht op afbeelding' echter niet alleen op onze jongeren, maar ook op hun ouders. Hoewel heel vaak van jongeren wordt gezegd dat ze tot de digital natives behoren die constant online zijn en allerhande beeldmateriaal maken en online delen, zijn er ook heel wat ouders die ondertussen de weg naar sociale media hebben gevonden. Op deze sociale media delen heel wat hippe ouders trots de prestaties van hun kroost, vaak vergezeld van beeldmateriaal. Vele kinderen staan zelfs reeds online nog voor ze geboren zijn (denk maar aan de echo's die fiere ouders in spe online delen met hun vrienden en familie). Maar wat vinden onze jongeren daar nu eigenlijk zelf van? Zijn er volgens hen bepaalde spelregels die ouders zouden moeten volgen wanneer zij foto's en filmpjes van hun kinderen (online) delen? Deze en andere vragen kwamen aanbod in ons jongerenparlement over het recht op afbeelding (zie infra). Daarnaast lanceerde 'ik beslis' op haar website ook een volledig themablok over dit fenomeen 'sharenting'.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste 'ik beslis'-initiatieven uit 2016.

1.1 Jongerenparlement over het recht op afbeelding

Naar aanleiding van de internationale Privacy Day (28 januari 2016) organiseerde 'ik beslis' een jongerenparlement over het recht op afbeelding. Dit vond plaats op vrijdag 29 januari 2016 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Meer dan 120 jongeren, zowel Franstalig als Nederlandstalig, maakten kennis met het onderwerp en kregen de gelegenheid om met experts in debat te gaan over sharenting, beeldmateriaal op sociale media, filmen in de les en het recht op afbeelding in het kader van tv-programma's en e-reputation.

Het doel van dit jongerenparlement was om tot aanbevelingen te komen die door de jongeren in het Halfroond aan de toenmalige Staatssecretaris voor Privacy, Dhr. Bart Tommelein, overhandigd werden. De aanbevelingen, alsook de stemmingen van de jongeren op algemene stellingen over het recht op afbeelding, vind je terug op onze website www.ikbeslis.be.

1.2 Winnaar M-Award voor beste Mediawijs Onderwijsinitiatief

Op 15 november 2016 heeft Mediawijs, het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid, voor de eerste keer de M-Awards uitgereikt. Met deze prijzen wil Mediawijs initiatieven die mensen aanzetten om kritischer, creatiever en bewuster met media om te gaan, meer zichtbaarheid geven. Deze initiatieven reiken kinderen en jongeren handvaten aan, om hen te laten experimenteren, maar ook om hen weerbaar te maken.

Tien mediawijze initiatieven werden door een onafhankelijke jury genomineerd en maakten kans op één van de vier M-Awards. De jury hield rekening met het mediawijsheidsgehalte van de inhoud van het project, de gerealiseerde maatschappelijke impact, de mate waarin goed werd samengewerkt met partners en het vernieuwend gehalte.

De M-Awards werden tijdens het Vlaams Mediawijs Congres door Vlaams Minister van Media Sven Gatz uitgereikt.

De M-Award voor beste Mediawijs Onderwijsinitiatief ging naar onze **campagne over het 'Recht op Afbeelding'**. Deze campagne wil jongeren van de 2de en 3de graad secundair onderwijs op een speelse manier de spelregels bijbrengen van het maken en verspreiden van beeldmateriaal van anderen.

Deze M-award-winnende campagne bestond uit de volgende elementen:

- Het lespakket recht op afbeelding (gratis te downloaden via www.ikbeslis.be)
- De folder recht op afbeelding (gratis te bestellen via www.ikbeslis.be)
- Het themablok rond foto's en filmpjes op de website www.ikbeslis.be
- Het jongerenparlement georganiseerd op 29 januari 2016 in het Federaal Parlement.

1.3 La Semaine Numérique

Van 10 tot 21 oktober 2016 vond "La semaine numérique" plaats.

'ik beslis' heeft tijdens "la semaine numérique" (10 tot 21 oktober 2016) deelgenomen aan drie panelgesprekken rond het recht op afbeelding:

- Een conferentie over de manier van "opleiding/uitwisseling" voor professionelen uit de onderwijssector. Een deelname van andere partners zou overwogen worden: YAPAKA, een gespecialiseerd advocaat, een lid van het Parket,...
- Een presentatie over de wijze van "interactieve activiteit/animatie" voor de leerlingen van het secundair onderwijs.
Dergelijke animatie zou kunnen georganiseerd worden in samenwerking met *Action Ciné Média Jeunes* (ACMJ, professionelen in mediaopvoeding van jongeren). Wij denken dat het uitzenden van bepaalde Noorse videoclip, zouden kunnen dienen als basis voor de voorgestelde activiteiten.
- Een conferentie voor de ouders met interactie van andere deelnemers: gespecialiseerde advocaat, een lid van het Parket,...

De bedoeling van deze panelgesprekken was om professionelen, ouders en kinderen een introductie te geven over het recht op afbeelding.

1.4 Themablok over Sharenting

Op de ikbeslis.be website werd voor de doelgroep ouders het themablok 'Sharenting' toegevoegd. Dit thema heeft heel wat raakvlakken met het recht op afbeelding. 'Sharenting' (= samentrekking van de woorden share + parenting) gaat over ouders of grootouders die foto's en filmpjes van hun kroost of kleinkinderen delen op sociale media. Vaak gebeurt dit zonder dat de (klein)kinderen hiermee hebben ingestemd.

Mag ik als (groot)ouder wel zomaar beeldmateriaal van mijn (klein)kinderen delen, of hebben zij hier zelf ook inspraak in? Deze en andere vragen rond dit thema worden door middel van concrete voorbeelden en praktische tips in dit actuele themablok beantwoord.

1.5 MediaNest

Op 20 oktober 2016 werd de website www.medianest.be, een website over mediawijsheid gericht op ouders, gelanceerd. MediaNest is een initiatief van Mediawijs, het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid, in samenwerking met meer dan 20 partners. De Privacycommissie is, via haar 'ik beslis'-project, een van deze partners. 'ik beslis' stond in voor de inhoudelijke uitwerking van de teksten rond privacy.

1.6 MediaMasters

Naar Nederlands voorbeeld - waar ieder jaar een digitale week wordt georganiseerd waarbij verschillende organisaties in (video-)opdrachten voorzien, die de klassen trachten op te lossen – werd in 2016 ook in Vlaanderen gestart met een pilootproject m.b.t. een opdrachtenspel rond mediawijsheid.

In dit pilootproject met de naam MediaMasters werden tijdens de digitale week (18 tot 25 november) alle verschillende aspecten van mediawijsheid in de kijker zet.

MediaMasters is een interactief spel rond mediawijsheid voor kinderen van het vijfde en zesde leerjaar. Tijdens het spel gaan de leerlingen actief aan de slag met media. Verschillende aspecten komen hierbij aan bod.

'ik beslis' werkte mee aan de webquest waarin leerlingen op zoek moeten naar antwoorden op websites van partners van het MediaMasters pilootproject.

1.7 B-BICO

De Privacycommissie is vanuit haar 'ik beslis'-project lid geworden van het consortium B-BICO.

B-BICO staat voor Belgian Better Internet Consortium en wil alle Belgische actoren en stakeholders samenbrengen die werken rond, of (on)rechtstreeks bezig zijn met veilig internet, mediawijsheid en een positief gebruik van dit fantastische medium. Het wil verschillende expertorganisaties en kennis samenbrengen en meer concrete samenwerkingen mogelijk maken, zoals bijvoorbeeld de creatie van een "one-stop shop" voor het Belgische publiek. De organisaties die lid zijn van het consortium werken op diverse thema's gaande van technische veiligheid over een veilig gebruik naar een positiever gebruik van het internet. Dit project wordt gecoördineerd door Child Focus. Meer informatie is terug te vinden op de website <http://www.b-bico.be/>